

Životopis

Prof. RNDr. Anatolij Dvurečenskij, DrSc. patrí medzi popredných slovenských matematikov s výrazným medzinárodným dosahom. Narodil sa 16. apríla 1949 v Kysuckom Novom meste a tvrdí o sebe, že je Slovak s ruskými koreňmi. Základnú školu a strednú všeobecnovzdelávaciu školu (tak sa vtedy volalo gymnázium) absolvoval v Šafárikove (dnes Tornaľa) a po maturite v roku 1967 odchádza študovať do Bratislavy na Prírodovedeckú fakultu UK. Po dvojročnom štúdiu kombinácie Matematika-fyzika prechádza na odbor Pravdepodobnosť a matematická štatistika. V tomto období na fakulte učili aj pracovníci vtedajšieho Ústavu teórie merania SAV, ktorí zásadne ovplyvnili jeho ďalšie smerovanie. Po skončení štúdia na Prírodovedeckej fakulte sa totiž rozhodol pokračovať v internej aspirantúre (dnes je to doktorandské štúdium) u RNDr. Andreja Pázmana na Ústave teórie merania SAV.

V roku 1977 obhájil na Matematickom ústave SAV dizertačnú prácu s názvom *Vyšetrovanie vlastností zovšeobecných stavov na logike* a získal titul Candidat scientiarum (CSc.). V roku 1978 mu Jednota slovenských matematikov a fyzikov udelila cenu Mladých matematikov. Koncom roka 1979 odchádza na pracovný pobyt do Laboratória výpočtovej techniky a automatizácie Spojeného ústavu jadrových výskumov v Dubne pri Moskve. Tu sa mu otvorili možnosti priamej spolupráce s ľuďmi, ktorí ho významne posunuli v ďalšom vedeckom raste.

Po návrate začiatkom 1976 a krátkom pobyte na Ústave merania a meracej techniky SAV nastúpil v roku 1987 na Matematický ústav SAV, kde spolu so Silviou Pulmannovou začali intenzívne pracovať na problematike kvantových logík. Najvýznamnejšie výsledky jeho práce súvisia so štúdiom Gleasonovej vety a boli opublikované v monografii *Gleason Theorem and its Applications*, Kluwer, 1993. Výsledkom spoločného bádania so Silviou Pulmannovou bola aj ich monografia o kvantových štruktúrach, *New Trends in Quantum Structures*, ktorá bola v roku 2000 vydaná v prestížnom vydavateľstve Kluwer Academic Publishers. Za túto monografiu dostali obaja autori od Predsedníctva SAV ocenenie za publikáciu s mimoriadne veľkým počtom citácií. Ich spolupráca, ktorá priniesla mnohé významné výsledky vo vedeckej oblasti, pretrváva až dodnes.

Popri vedeckej práci začal od roku 1989 učiť na MFF UK a Stavebnej fakulte SVŠT a na Fakulte architektúry. Pedagogickej činnosti sa venuje i v súčasnosti v rámci doktorandského štúdia. Bol školiteľom siedmich doktorandov a to nielen zo Slovenska, ale aj z Vietnamu, Nemecka a Malty. V roku 1989 obhájil na MÚ SAV

Doctor Scientarium (DrSc.) s prácou *Vybrané problémy teórie pravdepodobnosti na kvantových logikách*.

V roku 1991 odchádza na 20 mesiacov na Ústav teoretickej fyziku na Univerzite v Kolíne nad Rýnom, kde získal štipendijný pobyt z grantu Alexander von Humboldtovej nadácie v NSR. Otvorenie hraníc mu umožnilo absolvovať viaceré zahraničné pobyty vo Fínsku, Švajčiarsku, Taliansku a Francúzsku. V roku 1993 habilitoval, v roku 1997 inauguroval na MFF UK a v roku 1998 bol prezidentom SR vymenovaný za univerzitného profesora.

V roku 1999 sa prof. RNDr. Anatolij Dvurečenskij, DrSc. stal riaditeľom MÚ SAV a túto funkciu nepretržite zastával až do konca r. 2014. Popri manažérskych povinnosti riaditeľa Matematického ústavu sa naďalej venuje vedeckej práci. V roku 2003 je zakladajúcim členom Učenej spoločnosti Slovenskej akadémie vied. Za súbor prác z oblasti matematiky kvantových štruktúr, ktoré boli v roku 2005 publikované v popredných svetových vedeckých časopisoch získal v roku 2006 ako prvý matematik na Slovensku prestížne ocenenie Vedec roka. Významným ocenením slovenskej matematiky je aj jeho zvolenie za prezidenta International Quantum Structures Association v roku 2004. V roku 2010 sa stal aj členom Európskej akadémie vied a umenia.

Ocenenia

- 1978 Cena JSMF pre mladých matematikov
- 1994 Cena Slovenského literárneho fondu za svoju monografiu a Cenu SAV za publikačnú činnosť
- 2001 Cena SLF za vedeckú a odbornú literatúru v oblasti prírodných vied za ďalšiu monografiu
- 2006 Vedec roka Slovenskej republiky za rok 2005
- 2009 Čestná plaketa Jura Hronca za zásluhy v matematických vedách, SAV
- 2009 Ocenenie ministra školstva SR Osobnosť vedy a techniky za vynikajúce výsledky dosiahnuté pri riešení úloh výskumu a vývoja v SR najmä v rámci úloh podporovaných APVV a štrukturálnych fondov Centra excelentnosti v oblasti matematických základov kvantových štruktúr.
- 2011 Nominácia na Krištáľové krídlo 2010 za vedu a medicínu
- 2011 ARRA "*Identifikácia špičkových vedeckých tímov a ich členov na SAV*". ARRA identifikovala vedecké tímy a ich vedúcich v jednotlivých oddeleniach SAV. Boli identifikované špičkové tímy (spolu 22) a nadpriemerne tímy (spolu 17). Za Matematický ústav SAV bol medzi 22 špičkovými tímami bol označený tím A. Dvurečenského a S. Pulmannovej.
- 2012 Ocenenie ministra školstva SR pri za rozvoj matematiky pri príležitosti 150 rokov Jednoty matematikov a fyzikov
- 2017 *Ocenenie za vedeckú publikáciu s mimoriadne veľkým počtom citácií.*